Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2025)0315

Divpusējas aizsardzības pasākumu klauzulas īstenošana ES un *Mercosur* Partnerības nolīgumā un ES un *Mercosur* Pagaidu nolīgumā attiecībā uz lauksaimniecī bas produktiem

Eiropas Parlamenta 2025. gada 16. decembrī pieņemtie grozījumi priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko attiecībā uz lauksaimniecības produktiem īsteno divpusējas aizsardzības pasākumu klauzulu ES un *Mercosur* Partnerības nolīgumā un ES un *Mercosur* Pagaidu nolīgumā par tirdzniecību (COM(2025)0639 – C10-0247/2025 – 2025/0322(COD))[1]

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

[1] Jautājums tika nodots atpakaļ atbildīgajai komitejai starpiestāžu sarunām saskaņā ar 60. panta 4. punkta ceturto daļu (A10-0254/2025).

Grozījums Nr. 81

Regulas priekšlikums
2. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(2) ***EMPN*** un ***PNT mērķis ir aizsargāt*** Savienības ***sensitīvu preču ražotājus*** lauksaimniecības nozarē, ***ierobežojot preferences līdz tarifa kvotām***.	(2) ***Partnerattiecību nolīgums*** un ***Pagaidu tirdzniecības nolīgums samazinās aizsardzību, kas attiecas uz*** Savienības ***ražotājiem, kuri ražo sensitīvas preces*** lauksaimniecības nozarē***. Tādēļ būtu jāievieš divpusējas aizsardzības klauzulas***, ***lai ierobežotu preferenciālo tarifu kvotu darbības jomu kaitējuma vai kaitējuma draudu gadījumā***.

Grozījums Nr. 1

Regulas priekšlikums
12. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(12) Tam, ka tiek cieši uzraudzīti jebkādi sensitīvi produkti, būtu jāatvieglo savlaicīga lēmumu pieņemšana par iespējamu izmeklēšanas sākšanu un tai sekojošu aizsardzības pasākumu piemērošanu. Tāpēc no PNT vai EMPN spēkā stāšanās dienas Komisijai būtu regulāri jāuzrauga jebkuru sensitīvu produktu imports. Ja attiecīgā Savienības ražošanas nozare iesniedz Komisijai pienācīgi pamatotu lūgumu, uzraudzība būtu jāattiecina arī uz citiem ražojumiem vai nozarēm.	(12) Tam, ka tiek cieši uzraudzīti jebkādi sensitīvi produkti, būtu jāatvieglo savlaicīga lēmumu pieņemšana par iespējamu izmeklēšanas sākšanu un tai sekojošu aizsardzības pasākumu piemērošanu. Tāpēc no PNT vai EMPN spēkā stāšanās dienas Komisijai būtu pastāvīgi un proaktīvi jāuzrauga jebkuru sensitīvu produktu imports. Ja attiecīgā Savienības ražošanas nozare iesniedz Komisijai pienācīgi pamatotu lūgumu, uzraudzība būtu jāattiecina arī uz citiem ražojumiem vai nozarēm. ***Komisijai reizi trijos mēnešos būtu jāiesniedz uzraudzības***

	ziņojums, kurā ietverts novērtējums par tādu sensitīvu produktu importa ietekmi, kam saskaņā ar nolīgumu ir preferenciāla piekļuve tirgum, tostarp dati par visu sensitīvo produktu importa apjomiem un cenām, pienācīgi sadalot datus pa reģioniem.

Grozījums Nr. 21 un 82

Regulas priekšlikums
2. pants – 1. daļa – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
5. “nopietns kaitējums” ir ievērojama vispārēja Savienības ražošanas nozares stāvokļa pasliktināšanās;	5. “nopietns kaitējums” ir ievērojama vispārēja Savienības ražošanas nozares stāvokļa pasliktināšanās; ***par nopietna kaitējuma pirmšķietamu pierādījumu uzskata attiecīgā ražojuma, kam piemēro preferenciālus noteikumus, importa apjoma pieaugumu par vairāk nekā 5 % gadā salīdzinājumā ar trīs gadu vidējo rādītāju vai attiecīgā ražojuma vidējās importa cenas samazinājumu par vairāk nekā 5 % gadā;***

Grozījums Nr. 83
Regulas priekšlikums
3. pants – 1. punkts – 1. daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	Lai pierādītu nopietnu kaitējumu nozarei un pamatotu aizsardzības pasākumu, var pietikt ar skaidrām norādēm par nozares ekonomiskā stāvokļa pasliktināšanos visā Savienībā vai dalībvalstu līmenī, tostarp tāda ražojuma, kam piemēro

	preferenciālus noteikumus, importa apjoma pieaugumu par vairāk nekā 5 % salīdzinājumā ar attiecīgā ražojuma trīs gadu vidējo rādītāju vai ilgstošu iekšzemes cenu samazinājumu.

Grozījums Nr. 2

Regulas priekšlikums
3. pants – 2. punkts – ca apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(ca) ievieš savstarpīguma pienākumu attiecībā uz produktiem un ražošanas standartiem;

Grozījums Nr. 3

Regulas priekšlikums
4. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. Komisija ***regulāri*** uzrauga Savienības sensitīvo produktu tirgu, jo īpaši attiecībā uz importa un eksporta tendencēm, ražošanu un cenu attīstību. Šajā nolūkā Komisija regulāri sadarbojas un apmainās ar datiem ar dalībvalstīm un Savienības ražošanas nozari.	1. Komisija ***ar to Savienības tirgus novērošanas centru atbalstu, kas izveidoti ar Regulu (ES) Nr. 1308/2013[1a], pastāvīgi un proaktīvi*** uzrauga Savienības sensitīvo produktu tirgu, jo īpaši attiecībā uz importa un eksporta tendencēm, ražošanu un cenu attīstību. Šajā nolūkā Komisija regulāri sadarbojas un apmainās ar datiem ar dalībvalstīm***, Eiropas Parlamentu*** un Savienības ražošanas nozari. ***[1a] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu***

organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (OV L 347, 20.12.2013., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj).

Grozījums Nr. 4

Regulas priekšlikums
4. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	2.a Ja tiek saņemts pienācīgi pamatots attiecīgās Savienības ražošanas nozares lūgums, Komisija var paplašināt 1. punktā minētās uzraudzības tvērumu, attiecinot to arī uz jebkādiem citiem ražojumiem vai nozarēm, kas nav minēti pielikumā.

Grozījums Nr. 5

Regulas priekšlikums
4. pants – 2.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	2.b Sadarbība un informācijas apmaiņa notiek gan vertikāli starp Komisiju un dalībvalstīm, gan horizontāli dalībvalstu vidū.

Grozījums Nr. 6

Regulas priekšlikums
4. pants – 2.c punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	2.c Komisija līdz 2026. gada 1. martam izstrādā un dara dalībvalstīm pieejamus

tehniskos norādījumus par rādītājiem, parametriem un datu veidiem, ko var uzraudzīt tirgos valstu un vietējā līmenī.

Grozījums Nr. 7

Regulas priekšlikums
4. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
3. Komisija reizi ***sešos*** mēnešos iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei uzraudzības ziņojumu, kurā ietverts tās novērtējums par tādu sensitīvu produktu importa ietekmi, kuriem saskaņā ar nolīgumu ir piešķirta preferenciāla piekļuve tirgum. ***Šādi ziņojumi*** aptver Savienības tirgu un attiecīgā gadījumā arī situāciju vienā vai vairākās dalībvalstīs.	3. Komisija reizi ***trīs*** mēnešos iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei uzraudzības ziņojumu, kurā ietverts tās novērtējums par tādu sensitīvu produktu importa ietekmi, kuriem saskaņā ar nolīgumu ir piešķirta preferenciāla piekļuve tirgum. ***Šis ziņojums*** aptver Savienības tirgu un attiecīgā gadījumā arī ***konkrēto*** situāciju vienā vai vairākās dalībvalstīs.

Grozījums Nr. 8

Regulas priekšlikums
6. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
3. Ja nav pretēju norāžu, Komisija parasti uzskata, ka attiecīgā ražojuma, kam piemēro preferenciālus noteikumus, importa no attiecīgās valsts apjoma pieaugums par vairāk nekā ***10*** % salīdzinājumā ar ***iepriekšējo*** gadu ir pirmšķietams pierādījums nopietnam kaitējumam vai nopietna kaitējuma draudiem Savienības ražošanas nozarei, ja vienlaikus minētā importa no attiecīgās valsts vidējā importa cena parasti ir vismaz par ***10*** % zemāka nekā līdzīgu vai tieši konkurējošu	3. Ja nav pretēju norāžu, Komisija parasti uzskata, ka attiecīgā ražojuma, kam piemēro preferenciālus noteikumus, importa no attiecīgās valsts apjoma pieaugums par vairāk nekā ***5*** % salīdzinājumā ar ***trīs*** gadu ***vidējo rādītāju*** ir pirmšķietams pierādījums nopietnam kaitējumam vai nopietna kaitējuma draudiem Savienības ražošanas nozarei, ja vienlaikus minētā importa no attiecīgās valsts vidējā importa cena parasti ir vismaz par ***5*** % zemāka nekā līdzīgu vai tieši

produktu attiecīgā vidējā iekšzemes cena tajā pašā laikposmā, pamatojoties uz pieejamajiem datiem.	konkurējošu produktu attiecīgā vidējā iekšzemes cena tajā pašā laikposmā, pamatojoties uz pieejamajiem datiem.

Grozījums Nr. 9

Regulas priekšlikums
6. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
4. Ja nav pretēju norāžu, Komisija parasti uzskata, ka attiecīgā ražojuma, kuru no attiecīgās valsts importē Savienībā, ***piemērot*** preferenciālus noteikumus, vidējā importa cenas samazinājums par vairāk nekā ***10*** % salīdzinājumā ar ***iepriekšējo*** gadu ir pirmšķietams pierādījums nopietnam kaitējumam vai nopietna kaitējuma draudiem Savienības ražošanas nozarei, ja vienlaikus minētā ražojuma importa no attiecīgās valsts vidējā importa cena parasti ir vismaz par ***10*** % zemāka nekā līdzīgu vai tieši konkurējošu produktu attiecīgā vidējā iekšzemes cena tajā pašā laikposmā, pamatojoties uz pieejamajiem datiem.	4. Ja nav pretēju norāžu, Komisija parasti uzskata, ka attiecīgā ražojuma, kuru no attiecīgās valsts importē Savienībā, ***piemērojot*** preferenciālus noteikumus, vidējā importa cenas samazinājums par vairāk nekā ***5*** % salīdzinājumā ar ***trīs*** gadu ***vidējo rādītāju*** ir pirmšķietams pierādījums nopietnam kaitējumam vai nopietna kaitējuma draudiem Savienības ražošanas nozarei, ja vienlaikus minētā ražojuma importa no attiecīgās valsts vidējā importa cena parasti ir vismaz par ***5*** % zemāka nekā līdzīgu vai tieši konkurējošu produktu attiecīgā vidējā iekšzemes cena tajā pašā laikposmā, pamatojoties uz pieejamajiem datiem.

Grozījums Nr. 10

Regulas priekšlikums
6. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	4.a Nosakot pirmsšķietamu pierādījumu nopietnam kaitējumam, Komisija neņem vērā vienīgi šajā pantā noteiktās kvantitatīvās robežvērtības. Lai pierādītu nozarei nodarīto kaitējumu, var pietikt ar skaidrām

norādēm par nozares ekonomiskā stāvokļa pasliktināšanos visā Savienībā vai dalībvalsts līmenī, tostarp iekšzemes cenu ilgstošu samazināšanos, un šīs norādes var būt par pamatu izmeklēšanas sākšanai.

Grozījums Nr. 11

Regulas priekšlikums
7. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
3. Ja iespējams, izmeklēšanu pabeidz ***sešos*** mēnešos pēc dienas, kad Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī publicēts paziņojums par izmeklēšanas sākšanu. Izņēmuma gadījumos, piemēram, kad ***ir neparasti liels ieinteresēto personu skaits*** vai kad ir sarežģīta tirgus situācija, minēto termiņu var pagarināt par trim mēnešiem. Komisija par šādiem pagarinājumiem informē visas ieinteresētās personas un izskaidro to iemeslus. Ja izmeklēšana attiecas uz sensitīviem produktiem, Komisija to pabeidz pēc iespējas drīz ar mērķi pieņemt galīgo lēmumu ***četru*** mēnešu laikā no dienas, kad *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicēts paziņojums par izmeklēšanas sākšanu.	3. Ja iespējams, izmeklēšanu pabeidz ***trijos*** mēnešos pēc dienas, kad Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī publicēts paziņojums par izmeklēšanas sākšanu. Izņēmuma gadījumos, piemēram, kad ***tiek iesaistītas neparasti daudzas ieinteresētās personas*** vai kad ir sarežģīta tirgus situācija, minēto termiņu var pagarināt par trim mēnešiem. Komisija par šādiem pagarinājumiem informē visas ieinteresētās personas un izskaidro to iemeslus. Ja izmeklēšana attiecas uz sensitīviem produktiem, Komisija to pabeidz pēc iespējas drīz ar mērķi pieņemt galīgo lēmumu ***divu*** mēnešu laikā no dienas, kad *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicēts paziņojums par izmeklēšanas sākšanu.

Grozījums Nr. 12

Regulas priekšlikums
7. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
5. Komisija novērtē visus objektīvos un kvantitatīvos	5. Komisija novērtē visus objektīvos un kvantitatīvos

atbilstīgos faktorus, kuri skar Savienības ražošanas nozares stāvokli, jo īpaši attiecīgā ražojuma importa pieauguma tempu un apjomu absolūtā un relatīvā izteiksmē, pieaugušā importa aizņemto iekšzemes tirgus daļu un izmaiņas Savienības ražošanas nozarē attiecībā uz pārdošanas apjoma, ražošanas apjoma, ražīguma, jaudas izmantojuma, peļņas un zaudējumu un nodarbinātības līmeni. Šis uzskaitījums nav izsmeļošs, un Komisija, nosakot, vai pastāv nopietns kaitējums vai nopietna kaitējuma draudi, var ņemt vērā arī citus atbilstīgus faktorus, piemēram, krājumus***, cenas***, peļņu no ieguldītā kapitāla, naudas plūsmu, tirgus daļu lielumu un citus faktorus, kas Savienības ražošanas nozarei rada vai ir varējuši radīt nopietnu kaitējumu vai rada nopietna kaitējuma draudus.	atbilstīgos ***ekonomiskos rādītājus un*** faktorus, kuri skar Savienības ražošanas nozares stāvokli, jo īpaši attiecīgā ražojuma importa pieauguma tempu un apjomu absolūtā un relatīvā izteiksmē, pieaugušā importa aizņemto iekšzemes tirgus daļu un izmaiņas Savienības ražošanas nozarē attiecībā uz pārdošanas apjoma, ***tostarp cenu,*** ražošanas apjoma, ražīguma, jaudas izmantojuma, peļņas un zaudējumu un nodarbinātības līmeni. Šis uzskaitījums nav izsmeļošs, un Komisija, nosakot, vai pastāv nopietns kaitējums vai nopietna kaitējuma draudi, var ņemt vērā arī citus atbilstīgus faktorus, piemēram, krājumus, peļņu no ieguldītā kapitāla, naudas plūsmu, tirgus daļu lielumu un citus faktorus, kas Savienības ražošanas nozarei rada vai ir varējuši radīt nopietnu kaitējumu vai rada nopietna kaitējuma draudus.

Grozījums Nr. 34 un 86

Regulas priekšlikums
9. pants – 1. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(ba) lai pierādītu nopietnu kaitējumu nozarei un pamatotu aizsardzības pasākumu, var pietikt ar skaidrām norādēm par nozares ekonomiskā stāvokļa pasliktināšanos visā Savienībā vai dalībvalstu līmenī, tostarp par tāda ražojuma, kam piemēro preferenciālos noteikumus, importa apjoma pieaugumu par vairāk nekā 5 % salīdzinājumā ar attiecīgā ražojuma trīs gadu vidējo

rādītāju vai ilgstošu iekšzemes cenu samazinājumu.

Grozījums Nr. 13

Regulas priekšlikums
9. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
3. Sensitīvu produktu gadījumā pagaidu aizsardzības pasākumus saskaņā ar 18. panta 4. punktā minēto procedūru pieņem nekavējoties un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā ***21 dienas*** laikā no izmeklēšanas sākšanas, lai novērstu kaitējumu Savienības ražošanas nozarei, ko būtu grūti novērst, tostarp gadījumos, kad šāds kaitējums var būt ģeogrāfiski koncentrēts vienā vai vairākās dalībvalstīs.	3. Sensitīvu produktu gadījumā pagaidu aizsardzības pasākumus saskaņā ar 18. panta 4. punktā minēto procedūru pieņem nekavējoties un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā ***14 dienu*** laikā no izmeklēšanas sākšanas, lai novērstu kaitējumu Savienības ražošanas nozarei, ko būtu grūti novērst, tostarp gadījumos, kad šāds kaitējums var būt ģeogrāfiski koncentrēts vienā vai vairākās dalībvalstīs.

Grozījums Nr. 36 un 87

Regulas priekšlikums
11. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. Ja izmeklēšanas rezultātā tiek secināts, ka 3. panta 1. punktā izklāstītie nosacījumi ir izpildīti, Komisija ***var pieņemt*** galīgus aizsardzības pasākumus saskaņā ar 18. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.	1. Ja izmeklēšanas rezultātā tiek secināts, ka 3. panta 1. punktā izklāstītie nosacījumi ir izpildīti, Komisija ***pieņem*** galīgus aizsardzības pasākumus saskaņā ar 18. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Grozījums Nr. 64 un 88

Regulas priekšlikums
12.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*

	12.a pants
	Vides, veselības un sanitārā un fitosanitārā klauzula
	1. Komisija sāk izmeklēšanu un pieņem aizsardzības pasākumus saskaņā ar šo regulu, ja ir ticami pierādījumi, ka imports, kam piemēro tarifa preferences, neatbilst līdzvērtīgām vides, dzīvnieku labturības, veselības, pārtikas nekaitīguma vai darba aizsardzības prasībām, kas piemērojamas Savienības ražotājiem.
	2. Ja pastāv dokumentēts risks cilvēka, dzīvnieku vai augu veselībai, tostarp tiek izmantotas Savienībā aizliegtas ražošanas metodes vai netiek ievērotas sanitārās un fitosanitārās prasības, Komisija saskaņā ar 9. panta 3. punktu var nekavējoties apturēt tā produkta importu, uz kuru attiecas tarifa preferences. Pasākumi, kas pieņemti saskaņā ar šo pantu, ir nepieciešami un samērīgi, un tos pārskata saskaņā ar 12. pantu.

Grozījums Nr. 14

Regulas priekšlikums
15.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	15.a pants
	Pretapiešanas pasākumi
	1. Ja Komisija konstatē, ka aizsardzības pasākumi tiek apieti, mainot tirdzniecības

	maršrutus, tostarp importu no pusēm, kas atbrīvotas no aizsardzības pasākumiem, tā var paplašināt aizsardzības pasākumu darbības jomu, attiecinot to arī uz šo importu, vai pieņemt citus nepieciešamos īstenošanas pasākumus.
	2. Komisija stiprina muitas sadarbību ar dalībvalstīm, pārbaudot izcelsmes noteikumus un nodrošinot sensitīvu ražojumu importa pilnīgu izsekojamību.

Grozījums Nr. 15

Regulas priekšlikums
Pielikums – 1. daļa – 14. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
14. Olas	14. ***A un B kategorijas*** olas

Grozījums Nr. 16

Regulas priekšlikums
Pielikums – 1. daļa – 15. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
15. Olu albumīni	15. ***Olu produkti – veselu olu pulveris, olu dzeltenuma pulveris,*** olu albumīni ***(standarta, labi saputojami, ar augstu recēšanas spēju)***

Grozījums Nr. 17

Regulas priekšlikums
Pielikums – 1. daļa – 23.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	23.a Citrusaugļi: apelsīni, citroni un mandarīni